

Docentenhandleiding Bank en geldzaken

De module

In deze module verkennen leerlingen het thema Bank en geldzaken aan de hand van opdrachten. U bereidt uw leerlingen voor op financiële zelfstandigheid. Dit is het hoofddoel van de module. Een belangrijke opmerking hierbij: uit oogpunt van privacy en aansprakelijkheid vindt het daadwerkelijk openen van een betaalrekening of het online kopen van een product buiten de klassensituatie¹ plaats. In de lesmodule wordt dit alleen voorbereid.

Opbouw module

De module Bank en geldzaken is opgebouwd uit vijf onderdelen:

- Animatie;
- Opdrachten Jij en je bankrekening;
- Opdrachten Online shoppen en lenen;
- Aan de slag;
- Woorden oefenen.

De introductie van het thema Bank en geldzaken vindt klassikaal plaats aan de hand van een animatiefilmpje. Vervolgens worden online opdrachten aangeboden. Er zijn twee clusters opdrachten, met tweemaal zes opdrachten. De leerlingen kunnen deze opdrachten individueel maken of in tweetallen. De leerlingen kunnen hun antwoorden op de opdrachten zelf online controleren. Regelmatig bespreekt u de voortgang met de leerlingen. Via zogenaamde kennischecks wordt de verworven kennis online getoetst in de module. Ook hier kunnen de leerlingen hun antwoorden zelf online controleren. In het onderdeel Aan de slag oefenen leerlingen digitale informatievaardigheden en competenties op het gebied van

¹ Dit kan gebeuren via *Digidingen-desk. Inloopspreekuur voor jongeren*. Bibliotheken kunnen dit inloopspreekuur inrichten of scholen kunnen dat doen, al dan niet in samenwerking met de bibliotheek. Voor meer informatie: www.digidingen-desk.nl.

mediawijsheid² die ze nodig hebben bij het openen van een betaalrekening, het herkennen van bankfraude en veilig online shoppen. In het onderdeel Woorden oefenen werken de leerlingen aan het uitbreiden van de woordenschat die hoort bij het thema Bank en geldzaken.

Voor meer informatie over de achtergronden en aanpak van *Doe je digiding!* zie Algemene toelichting (doejedigiding.nl, bij Informatie docent).

Doelgroep

- Vmbo-leerlingen, vierde leerjaar, alle leerwegen (beroeps, kader, gemengd, theoretisch).
- Mbo-studenten, eerste leerjaar, alle niveaus (niveau 1, 2, 3, 4).

Duur

De gehele module duurt 90 minuten. Als docent staat het u vrij om opdrachten over te slaan en zo de module in te korten.

Benodigde materialen

1. Digibord of computer met internetverbinding, beamer en scherm.
2. Een lokaal met voldoende computers (desktops/laptops/tablets) met internetverbinding voor de leerlingen. Bij voorkeur één computer per leerling, anders één computer per tweetal.
3. Voldoende koptelefoons voor de leerlingen. Vraag de leerlingen vooraf hun eigen 'oortjes' mee te nemen.
4. Deze docentenhandleiding en het antwoordblad. In het antwoordblad vindt u bij alle opdrachten de juiste/mogelijke antwoorden. Het antwoordblad dient u digitaal te gebruiken. Als u uitzoomt naar 200% is alle informatie goed leesbaar.

Vorbereiding

1. Lees de e-mail die u ontvangt nadat de school een overeenkomst heeft gesloten met Stichting Digisterker voor het gebruik van *Doe je digiding! Jongeren en de digitale overheid*. De inloggegevens van de leerlingen zitten als bijlage bij deze mail. In de mail leest u hoe u met deze gepseudonimiseerde inloggegevens moet omgaan. Lees de mail goed door en voer de aanwijzingen uit.

² Voor een uitleg van deze begrippen verwijzen we naar de Algemene toelichting op de modules, zie: <https://doejedigiding.nl/algemene-toelichting/>.

2. Bekijk de module online: <https://doejedigiding.nl/> en log in met de persoonlijke inloggegevens die u per mail heeft ontvangen. Als u met deze gegevens inlogt, komt u op het docentendeel van de lesomgeving terecht. Het docentendeel bevat naast de modules ook het onderdeel Informatie docent. Daar vindt u o.a. de docentenhandleidingen en de antwoordbladen van de modules.
3. Neem de docentenhandleiding door en bepaal welke onderdelen u klassikaal wilt bespreken en welke opdrachten u eventueel wilt overslaan.
4. Download de antwoordbladen op uw eigen laptop (desktop/tablet).

Leerdoelen module Bank en geldzaken

Onderdeel 1: Jij en je bankrekening

- 1 De leerling kan de functie van een bank beschrijven.
- 2 De leerling kan de voor- en nadelen benoemen van online je bankzaken regelen.
- 3 De leerling kan aangeven dat hij/zij als klant kan kiezen tussen verschillende Nederlandse banken.
- 4 De leerling kan verschillende soorten Nederlandse banken die een betaal- en spaarrekening aanbieden benoemen.
- 5 De leerling kan de mogelijkheden en beperkingen van een jongerenrekening benoemen.
- 6 De leerling is in staat om informatie over verschillende diensten van de bank te vinden.
- 7 De leerling kan aan de hand van enkele kenmerken vaststellen of hij/zij op de echte website van een bank zit.
- 8 De leerling herkent verschillende vormen van digitale fraude en weet wat hij/zij moet doen om er niet in te trappen.

Onderdeel 2: Online shoppen en lenen

- 1 De leerling kan verschillende voorbeelden geven van digitale betaalmethodes inclusief de bijbehorende voor- en nadelen.
- 2 De leerling kan de mogelijkheden en beperkingen van een studentenrekening benoemen.
- 3 De leerling kan in eigen woorden formuleren wat de risico's zijn van 'rood staan'.
- 4 De leerling kan oplossingen voorstellen om 'rood staan' te voorkomen.
- 5 De leerling kan in eigen woorden formuleren wat het risico is van een abonnement of lening afsluiten.
- 6 De leerling kan de functie en het doel van een BKR-registratie benoemen.
- 7 De leerling kan uitleggen wat er m.b.t. digitale bankzaken voor hem/haar persoonlijk verandert en wat je moet regelen als je 18 jaar wordt.

Woorden Bank en geldzaken oefenen

1. De leerling kan woorden die te maken hebben met de bank, bankfraude, betaalmethodes en online shoppen in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

Relatie met vakken

De module kan binnen het **vmbo** worden aangeboden bij het vak economie. Ook mentoren kunnen deze module inzetten. Binnen het **mbo** kan de module worden aangeboden bij het vak burgerschap. Het zou kunnen dat thema's als de bank, bankfraude, betaalmethodes en online shoppen op de een of andere manier al zijn besproken bij de genoemde vakken/onderdelen. De module biedt dan een mogelijkheid om die leerstof te herhalen.

Aansluiting bij leerdoelen en eindtermen economie en burgerschap vmbo en mbo

De leerdoelen van deze module sluiten in het vmbo aan bij de leerdoelen van de preambule en bij sommige eindtermen van het vak economie, zoals genoemd in het examenprogramma economie vmbo (klik [hier](#) voor meer informatie). Voor het mbo sluiten de leerdoelen van deze module aan op de dimensies die zijn geformuleerd voor het vak burgerschap, met name op de economische dimensie (klik [hier](#) voor meer informatie).

Evaluatie

De kennischecks geven aan in hoeverre de individuele leerlingen de leerdoelen hebben bereikt. U kunt de resultaten van de kennischecks online inzien. Hoe u dat kunt doen, kunt u lezen in het document 'Praktische informatie lesomgeving Doe je digiding!' Zie hier:

<https://doejedigiding.nl/praktische-informatie/>.

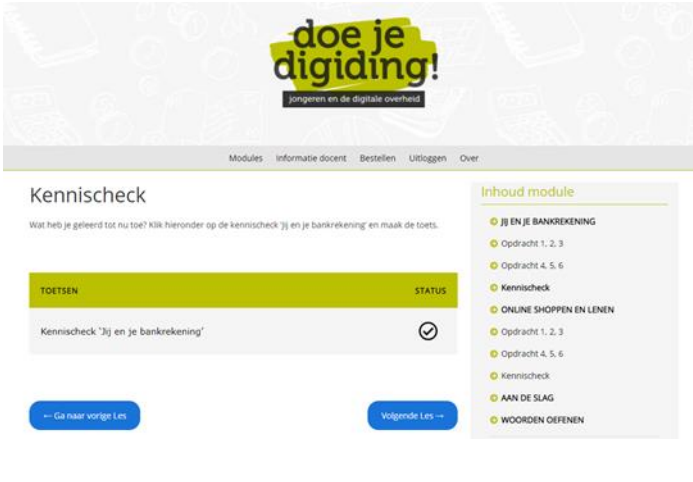
De module in stappen

Introductie

Activiteit	Screenshot	Duur
<p>1 Als introductie op de module laat u de animatie Bank en geldzaken zien via het digibord of via de computer met beamer. Daarna bespreekt u het introductiefilmpje klassikaal aan de hand van de volgende drie vragen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Wie heeft er een eigen betaalrekening?<ol style="list-style-type: none">1. Bij welke bank heb je een betaalrekening? Waarom deze bank?2. Sinds wanneer heb je een eigen betaalrekening?3. Wie heeft jouw betaalrekening geopend?4. Welke afspraken heb je met je ouders/voogd gemaakt over je betaalrekening?2. Wat is bankfraude?<ol style="list-style-type: none">1. Welke vormen van bankfraude ken je?2. Ben je zelf wel eens opgelicht? Of ken je iemand die is opgelicht?3. Wat kun je doen om te voorkomen dat je slachtoffer wordt van bankfraude?3. Koop je wel eens iets online?<ol style="list-style-type: none">1. Wat is je favoriete webshop? Waarom?2. Waar let je op als je online iets koopt?3. Op welke manier kun je betalen in een webshop? <p>De animatie eindigt met de uitroep: Hoe zorg jij dat je jouw bankzaken goed regelt?' Deze vraag vormt de overgang naar de inhoud van de module. Daarin wordt toegewerkt naar financiële zelfstandigheid.</p>		10 minuten

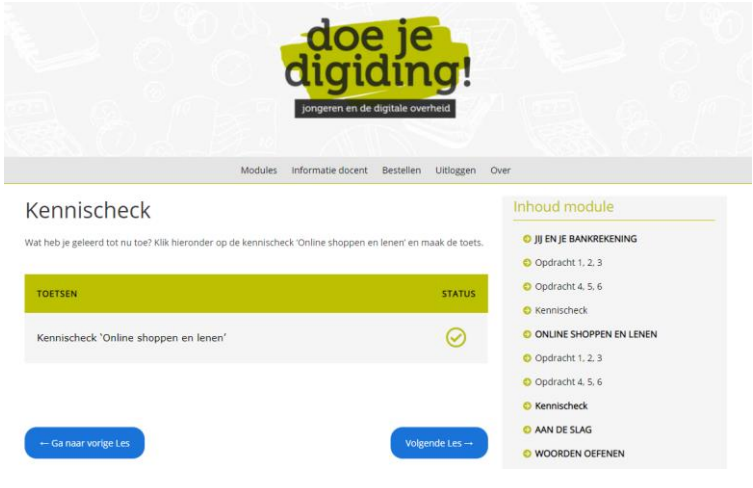
Jij en je bankrekening

	Activiteit	Screenshot	Duur
2	<p>Geef uw leerlingen de inloggegevens van <i>Doe je digiding!</i> zodat zij aan het werk kunnen.</p> <p>De leerlingen loggen in via: https://doejedigiding.nl/.</p> <p>U legt de leerlingen uit hoe ze door de lessen moeten navigeren. U benadrukt dat je pas verder mag gaan als je alle opdrachten hebt gedaan van de les waarmee je bezig bent. Zodra dit het geval is, druk je op de blauwe knop 'Volgende les' onderaan het scherm.</p> <p>De leerlingen loggen in en gaan via de inhoudsopgave van de module naar het onderdeel Jij en je bankrekening.</p> <p>De leerlingen bekijken de video die bij Jij en je bankrekening horen. Ze doen dat individueel of in tweetallen. Ook maken ze de opdrachten 1 t/m 6.</p> <p>U loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer met beamer.</p>	 <p>The screenshot shows the website interface for 'doe je digiding! jongeren en de digitale overheid'. The main navigation bar includes 'Modules', 'Informatie docent', 'Bestellen', 'Uitloggen', and 'Over'. The current page is titled 'JIJ EN JE BANKREKENING'. A video player is embedded, showing a woman and a man with a red microphone, with the text 'HOEVEEL GELD HEB JIJ OP JE REKENING?' overlaid. To the right of the video is a 'Inhoud module' section with a list of tasks: 'JIJ EN JE BANKREKENING', 'Opdracht 1, 2, 3', 'Opdracht 4, 5, 6', 'Kennisscheck', 'ONLINE SHOPPEN EN LENEN', 'Opdracht 1, 2, 3', 'Opdracht 4, 5, 6', 'Kennisscheck', 'AAN DE SLAG', and 'WOORDEN OEFENEN'. At the bottom of the list, it says 'Terug naar Benji en gezinnen'.</p>	15 minuten

	Activiteit	Screenshot	Duur
3	<p>Voordat de leerlingen de kennischek gaan doen die hoort bij Jij en je bankrekening, bespreekt u kort en klassikaal de opdrachten 1 t/m 6. Ga vooral in op opdrachten die problemen opleverden en vat de inhoud nog even kort samen. Behandel ook eventuele vragen van de leerlingen.</p> <p>Hierna gaan de leerlingen individueel of in tweetallen de kennischek maken. Ze krijgen direct feedback op de gegeven antwoorden.</p> <p>U kunt de resultaten van de kennischek per leerling inzien. Hoe dit in zijn werk gaat, staat in het document Praktische informatie (zie doejeDigiding.nl, bij Informatie docent).</p>		10 minuten

Online shoppen en lenen

	Activiteit	Screenshot	Duur																						
4	<p>De leerlingen bekijken - individueel of in tweetallen - de video's die horen bij onderdeel 2: 'Online shoppen en lenen' en ze maken de opdrachten 1 t/m 6.</p> <p>U loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer plus beamer.</p>	 <p>The screenshot shows the website 'doe je digiding!' with the subtitle 'jongeren en de digitale overheid'. The main heading is 'ONLINE SHOPPEN EN LENEN'. Below the heading is a video player with a play button and a thumbnail showing a person with blue hair. To the right is a table of contents for the module:</p> <table border="1"><thead><tr><th colspan="2">Inhoud module</th></tr></thead><tbody><tr><td>●</td><td>JJ EN JE BANKREKENING</td></tr><tr><td>●</td><td>Opdracht 1, 2, 3</td></tr><tr><td>●</td><td>Opdracht 4, 5, 6</td></tr><tr><td>●</td><td>Kennischeck</td></tr><tr><td>●</td><td>ONLINE SHOPPEN EN LENEN</td></tr><tr><td>●</td><td>Opdracht 1, 2, 3</td></tr><tr><td>●</td><td>Opdracht 4, 5, 6</td></tr><tr><td>●</td><td>Kennischeck</td></tr><tr><td>●</td><td>AAN DE SLAG</td></tr><tr><td>●</td><td>WOORDEN OEFENEN</td></tr></tbody></table> <p>Below the table of contents, it says 'Terug naar Bank en geldzaken'.</p>	Inhoud module		●	JJ EN JE BANKREKENING	●	Opdracht 1, 2, 3	●	Opdracht 4, 5, 6	●	Kennischeck	●	ONLINE SHOPPEN EN LENEN	●	Opdracht 1, 2, 3	●	Opdracht 4, 5, 6	●	Kennischeck	●	AAN DE SLAG	●	WOORDEN OEFENEN	15 minuten
Inhoud module																									
●	JJ EN JE BANKREKENING																								
●	Opdracht 1, 2, 3																								
●	Opdracht 4, 5, 6																								
●	Kennischeck																								
●	ONLINE SHOPPEN EN LENEN																								
●	Opdracht 1, 2, 3																								
●	Opdracht 4, 5, 6																								
●	Kennischeck																								
●	AAN DE SLAG																								
●	WOORDEN OEFENEN																								

	Activiteit	Screenshot	Duur
5	<p>Voordat de leerlingen de kennischek gaan maken die hoort bij 'Online shoppen en lenen' bespreekt u kort en klassikaal de opdrachten 1 t/m 6. Ga daarbij vooral in op de opdrachten die problemen opleverden en vat de inhoud nog even kort samen. Behandel ook eventuele vragen van de leerlingen.</p> <p>Hierna gaan de leerlingen - individueel of in tweetallen - de kennischek maken. Ze krijgen direct feedback op de gegeven antwoorden.</p>		10 minuten

Aan de slag

	Activiteit	Screenshot	Duur
6	<p>Introduceer kort en klassikaal het onderdeel Aan de slag.</p> <p>Bij Aan de slag gaan leerlingen het fictieve personage Yassin helpen bij het openen van een bankrekening en het online kopen van een koptelefoon. Al doende leren de leerlingen de stappen kennen die ze moeten zetten als ze daadwerkelijk een betaalrekening moeten openen en worden ze bewust van de risico's van online shoppen. Bij opdracht 1 leren de leerlingen Yassin kennen.</p> <p>Opdracht 2: Een betaalrekening openen.</p> <p>Bij deze opdracht gaan de leerlingen aan de slag met de stappen die horen bij het openen van een betaalrekening voor Yassin.</p> <p>Opdracht 3: Marktplaats</p> <p>In deze opdracht wordt de leerlingen gevraagd om Yassin te adviseren hoe om te gaan met een fraudepoging via Marktplaats.</p> <p>Opdracht 4: Check de webshop</p> <p>In deze opdracht wordt de leerlingen gevraagd om onderzoek te doen naar het keurmerk van een webshop en het webadres van iDeal te checken.</p> <p>U loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer plus beamer.</p>		15 minuten

Woorden oefenen

	Activiteit	Screenshot	Duur
7	<p>De leerlingen hebben bij deze module nieuwe woorden leren kennen. Ze leren de betekenis van deze woorden nog beter kennen door ze via een sleepoefening in de juiste context te plaatsen.</p> <p>U loopt rond, kijkt hoe het gaat en bespreekt eventueel optredende problemen klassikaal met behulp van digibord of computer plus beamer.</p>	 <p>The screenshot shows the 'doe je digiding!' website interface. At the top, the logo 'doe je digiding!' is displayed with the tagline 'jongeren en de digitale overheid'. Below the logo is a navigation menu with 'Modules', 'Informatie docent', 'Bestellen', 'Uitloggen', and 'Over'. The main content area is titled 'WOORDEN OEFENEN' and includes a video of a student sitting at a desk with a piggy bank. To the right of the video is a sidebar titled 'Inhoud module' with a list of topics: 'JIJ EN JE BANKREKENING', 'ONLINE SHOPPEN EN LENEN', 'AAN DE SLAG', and 'WOORDEN OEFENEN'. Below the video, there are three numbered tasks for a drag-and-drop exercise:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een bedrijf waar je geld kunt bewaren en lenen noemt je een <input type="text" value="bank"/>. 2. De rekening van een klant bij een bank heet een <input type="text" value="bankrekening"/>. 3. Als je iemand wilt vragen om geld naar jouw bankrekening over te maken, dan stuur je een <input type="text" value="betaalverzoek"/>. 	5 minuten

	Activiteit	Screenshot	Duur
8	<p>Als afsluiting van de module wijst u de leerlingen nog op de Checklists 'Online fraude', 'Online shoppen' en 'Online bankzaken'. Het is ook mogelijk om de checklists uit te printen en mee te geven of in de klas op te hangen.</p>	 <p>Je geldzaken op orde checklist</p> <ol style="list-style-type: none"> Kies een bank Wat voor bank kies je? Het kiezen van een bank kan je in verschillende dingen helpen. Bijvoorbeeld de kosten, het welvaartsniveau, of het profiel van de bank. De bank kan ook nog andere voor je kiezen in andere zaken. Open een betaalsrekening Via de website van de bank open je via 'producten' een jongerensrekening, studietoelating of een rekening voor volwassenen. Ontvang je bankpas en pincode Binnen enkele dagen ontvang je per post je bankpas en pincode in twee aparte brieven. Activeer je bankpas Activeer je pas via de website van de bank met behulp van een activatiepincode die je via de bank ontvangt. Vraag online bankieren aan Via de website van de bank vraag je via 'producten' online/digitaal bankieren aan. Binnen enkele dagen ontvang je per post je instelgegevens. Download de mobile bankieren-app Ga naar de Google Play store of App Store en installeer de mobile bankieren-app van je bank. Check de bank voor de app en installeer de app volgens de aanwijzingen op je mobiel bankieren-app. Open een spaarrekening Via de website van de bank open je via 'producten' een spaarrekening. Maak elke maand automatisch geld over naar je spaarrekening Bedenk hoe vaak geld je iedere maand wilt sparen. Ga vervolgens naar je online bankieren-app of naar de app van de bank om de spaarrekening te maken. Het bedrag wordt automatisch overgemaakt op de spaarrekening. Maaktijdsuren zijn anders Voor je het openen van de bank heb je bankieren te maken. Maaktijdsuren zijn voor bankieren te maken en kunnen nu betalen te doen. Check regelmatig je saldo Zorg dat je niet meer geld uitgeeft dan dat er binnenkomt op je rekening. <p>© 2021 Stichting Digisterker</p> <p>Online shoppen checklist</p> <ol style="list-style-type: none"> Check het webadres Controleer de naam van de webshop in de adresbalk en check of het webadres veilig is. Een veilig webadres begint met https:// en heeft een slotje in de adresbalk. Check de prijs Voor je een product voor een vast te lage prijs? Denk dan nog even goed na. Als je kopen niet kunt krijgen dat een te goedkoop is, dan koop je meestal een slecht product. Check reviews over de webshop Voor je gaat kopen, check de reviews van de webshop? Wat zijn de meest van deze reviews? Is er een reden waarom de reviews slecht zijn? Voornamelijk 'fraude' of 'oplichting'. Wat zijn de ervaringen van andere? Wat zijn de ervaringen van andere? Check het beursmerk Biedt er een beursmerk op de website? Bijvoorbeeld het 'Theunissen' 'Voorbeeld', 'Kruisnoot' 'Webshop of Online Kruisnoot'? Ga naar de site van het beursmerk en controleer daar of de webshop echt is aangegeven. Check de website van de politie Kijk op de website van de politie of er wordt aandacht getoond tegen het bedrijf in kwestie. Je kunt daar advies op websites, telefoonnummers, e-mailadressen of telefoonnummers. <p>© 2021 Stichting Digisterker</p> <p>Online fraude Ken de trucs en trap er niet in!</p> <ol style="list-style-type: none"> Tikkie-fraude Leverantier die je via de website een online aankoop vraagt van via een mogelijk van de website Tikkie een klein bedrag over te maken. Verwijzen andere je naar de website van de bank. WhatsApp-fraude Opmerking die zich via WhatsApp voordoen je een bedrag en je moet extra betalen om het geld over te maken. Kijk naar de QR-code om naar de video te gaan. Spoofing De naam van de bank wordt veranderd op de website van de bank en je vraagt om geld over te maken. Kijk naar de QR-code om naar de video te gaan. Phishing De naam van de bank wordt veranderd op de website van de bank en je vraagt om geld over te maken. Kijk naar de QR-code om naar de video te gaan. Geldreel Bedenk die alle bankrekening kan gebruiken om andere dan het geld dat over te brengen geld op je bankrekening over. <p>© 2021 Stichting Digisterker</p>	<p>Buiten lestijd</p>

	Activiteit (optioneel)		Duur
9	<p>Geef de leerlingen een huiswerkopdracht waarin ze een kort interview met hun ouders of klasgenoten moeten houden. Maak bijvoorbeeld gebruik van de onderstaande vragen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ben je een spaarder of geef je je geld juist graag uit? - Bij welke bank zit je? Waarom bij deze bank? - Heb je wel eens een nep-mail van de bank gekregen? - Ben je wel eens online opgelicht? - Nooit meer online shoppen of nooit meer in een winkel shoppen. Wat zou jij kiezen? - Heb je wel eens spijt gehad van een abonnement dat je had afgesloten? Waarom? - Wat is het duurste dat je ooit hebt gekocht? - Welke gouden tip zou je mij geven? 		Buiten lestijd
	Activiteit (optioneel)		Duur
10	<p>Breng ouders ervan op de hoogte dat het thema 'Bank en geldzaken' in de klas is behandeld. Wijs hen erop dat ze samen met hun zoon/dochter gebruik kunnen maken van het geldplan bijna 18 van het Nibud en de website Wijzer in geldzaken.</p>		Buiten lestijd